

INSTRUMENT VOOR DE ANALYSE VAN DE BEGINSITUATIE VAN DE SCHOOL BETREFFENDE GELIJKE ONDERWIJSKANSEN

DOELSTELLING VAN HET INSTRUMENT

Voor u ligt een instrument om de beginsituatie van uw school te analyseren in het licht van het Gelijke-onderwijskansenbeleid. Het instrument werd ontwikkeld door het Steunpunt Gelijke Onderwijskansen.

Met behulp van dit screeningsinstrument kunnen schoolteams het eigen handelen met betrekking tot de verschillende thema's van het Gelijke-onderwijskansenbeleid zelf in kaart brengen. Het instrument kan het team helpen om te komen tot twee concrete resultaten:

- (a) een synthese van de gelijke-kansenproblematiek op uw school:

Hoe ver staan we als school op het vlak van gelijke kansen voor alle leerlingen? Waar situeren zich onze belangrijkste sterktes en zwaktes? Wat is onze beginsituatie met betrekking tot preventie en remediëring, taalvaardigheidsonderwijs, omgaan met diversiteit, doorstroming- en oriëntering, socio-emotionele ontwikkeling en leerlingen- en ouderparticipatie?

- (b) een concreet plan van doelstellingen en acties:

Waar aan wensen we te werken in de nabije toekomst? Wat gaan we doen om de problemen in verband met gelijke kansen op onze school aan te pakken?

Met andere woorden: het instrument helpt uw schoolteam om een antwoord te vinden op de twee volgende vragen:

- ■ ■ In welke mate zijn wij tevreden over het onderwijs dat wij bieden, over het schoolbeleid, over de schoolorganisatie, over onze klaspraktijk met betrekking tot de verschillende thema's van het gelijke-onderwijskansenbeleid? (synthese)
- ■ ■ Wat kunnen en willen we hieraan verbeteren? (actieplan)

Een degelijke screening vormt een belangrijke schakel in het zinvol aanwenden van de extra gelijke-kansenmiddelen en in de implementatie van kwaliteitsvol onderwijs op school. En op zijn beurt zorgt kwaliteitsvol onderwijs voor volwaardige kansen tot ontplooiing voor alle leerlingen die aan uw school zijn toevertrouwd.

OPZET VAN HET INSTRUMENT

Dit instrument is opgebouwd aan de hand van een stappenplan. Het is de bedoeling dat uw schoolteam een aantal denkstappen doorloopt om tot de synthese en het actieplan te komen. Elke stap houdt een centrale vraag in. Als het antwoord op die vraag is gegeven, kan worden overgegaan tot de volgende stap. Samengevat komen de acht stappen op het volgende neer:

Stap 1: *De doelgroep leerlingen*

Hoeveel leerlingen komen volgens de indicatoren van het Gelijke-kansendecreet sterk in aanmerking om in een spiraal van kansenongelijkheid terecht te komen?

Stap 2: *De eigenlijke problematiek*

Hoeveel leerlingen hebben daadwerkelijk problemen? Wie zijn ze en hoe uiten hun (ontwikkelings)problemen zich?

Stap 3: *De kwaliteit van ons huidig onderwijs*

Hoe tevreden zijn we over ons onderwijs dat we onze leerlingen bieden m.b.t. de prioritaire thema's van het Gelijke-kansenbeleid? Welke zijn de geslaagde acties? Aan welke doelstellingen hebben we gewerkt? Waar willen we de komende jaren (verder) aan werken?

Stap 4: *Eerste conclusies*

Hoe tevreden zijn we globaal over de kwaliteit van ons onderwijs m.b.t. de thema's? Waar liggen onze sterktes en zwaktes? Hebben we voldoende aandacht besteed aan alle thema's? Hebben we de verschillende thema's met een open blik benaderd, zonder er stereotype invullingen aan te geven?

Stap 5: *De prioritaire thema's*

Over welke aspecten van ons onderwijs maken we ons prioritaire zorgen? Voor welke thema's wensen we actie te ondernemen?

Stap 6: *De prioritaire thema's grondig doorgelicht*

Wat is (in detail) de stand van zaken voor de prioritaire thema's?

Stap 7: *Bepalen van concrete doelstellingen en acties*

Welke doelen stellen we voorop? Welke concrete acties plannen we?

Stap 8: *Algemeen besluit*

Hoe ziet onze uiteindelijke synthese en actieplanning eruit?

Belangrijke opmerkingen vooraf

- (a) Dit instrument is bedoeld als **inspiratiebron**. U hoeft het dus niet slaafs van de eerste tot de laatste letter te volgen. Laat u echter wel inspireren door de denkstappen die worden gemaakt, en de volgorde waarin dat gebeurt.
- (b) Het is belangrijk dat het maken van deze gelijke-kansenanalyse een **teamgebeuren** is. Voor een schoolteam kan dit een uitgelezen kans zijn om in **gezamenlijk overleg** stil te staan bij het onderwijs dat de school biedt en om **fundamentele vragen** te stellen als:
“Hoe doen we het als schoolteam?”
“Bereiken we onze vooropgestelde doelen wel voldoende?”
“Wat kan beter?”
“Hoe gaan we dat aanpakken?”
Vragen die elk schoolteam zich samen, in dialoog met elkaar, op gezette tijden moet stellen om blijvend kwalitatief hoogstaand onderwijs te bieden.
- (c) In het ideale geval doorloopt elk individueel lid de verschillende stappen van het stappenplan. Als het echter niet lukt om het hele denkproces door het hele team te laten uitvoeren (zie ook ‘Wie doet er mee?’), draag er dan wel zorg voor dat de twee **producten** die de analyse opleveren (de synthese en het actieplan) **door het hele team aanvaard en onderschreven** worden.
We doen echter een poging om een aantal methodieken, materialen en instrumenten aan te reiken als inspiratie om in de school zoveel mogelijk leerkrachten te betrekken bij het opmaken van de BSA.
(Zie [GOK-beleid in de steigers](#))
- (d) Streef ernaar de screening op een **redelijk korte termijn** uit te voeren. Het is beter hier op een relatief korte termijn intensief werk van te maken, dan het uit te rekken over verschillende maanden. In principe moet een schoolteam in staat zijn om in een periode van vier à zes weken de analyse uit te voeren en tot een actieplan te komen. Scholen die reeds één of meer GOK cycli hebben doorlopen raden we aan ook nog eens de verschillende thema’s onder de loep te nemen. Dit kan verfrissend werken en kiezen voor één of twee nieuwe thema’s kan voor een nieuwe dynamiek in de school zorgen. De verschillende thema’s hebben immers legio raakpunten wat wil zeggen dat de inspanningen uit het verleden nog kunnen doorgetrokken worden en zelfs versterkt kunnen worden omdat ze eens vanuit een ander perspectief benaderd worden. Het thema Intercultureel Onderwijs is naar aanleiding van een vernieuwde visie vervangen door omgaan met diversiteit. Een aantal themaspecifieke instrumenten werden aangepast en lonen de moeite om terug ter hand te nemen.
- (e) Schoolteams kunnen bij hun **schoolbegeleider** te rade gaan mochten zij vragen hebben bij dit instrument of bij het uitvoeren van de analyse. U kunt uw schoolbegeleider ook vragen om feedback te geven op de synthese en het actieplan dat u hebt uitgewerkt. Dat kan de kwaliteit van de synthese en het actieplan alleen maar ten goede te komen. Streef er ook naar het **CLB** bij het analyseproces en de twee producten (synthese en actieplan) te betrekken.
- (f) Als de synthese en het actieplan klaar zijn, kan het verhaal van Gelijke Kansen op uw school pas echt beginnen. Het schoolteam kan dan met volle moed beginnen aan het uitvoeren van de geplande acties, en zo op school-, leerkracht- en leerlingniveau

voortgang boeken. Tijdens het tweede jaar van de gelijke-kansencyclus is het de bedoeling dat u middels een zelfevaluatie de balans opmaakt van hoe goed de geplande acties worden uitgevoerd en waar eventueel bijstellingen nodig zijn. Tijdens het derde jaar van de cyclus voert de inspectie een evaluatie uit. In het licht hiervan kan u als school best een **dossier** aanleggen waarin u naast de synthese en het actieplan ook een aantal overzichten, verslagen, leerlingresultaten e.d. bijhoudt om de aanwending van de gelijke-kansenmiddelen te illustreren.

- (g) Als bijlage vindt u een document waarin we suggesties doen voor het verloop van de screening in de school. Het bevat tips en methodieken als ondersteuning bij verschillende stappen en om het proces in de school interactief aan te pakken. (Zie [GOK-beleid in de steigers](#))

WIE DOET ER MEE?

We overlopen enkele mogelijkheden.

■ ■ ■ Starten met het volledige schoolteam

Deze werkwijze geniet duidelijk de voorkeur. Een algemene screening van de gangbare situatie in de klaspraktijk en het schoolbeleid gebeurt liefst met het hele team, omdat je dan samen nadenkt over de kwaliteit van je school. Daarenboven heb je ook meer mogelijkheden om het werk te verdelen, omdat je veel zaken gemeenschappelijk kan organiseren, bijvoorbeeld de screening op zich, onderling overleg, ...

De screening met het volledige schoolteam leidt tot het vaststellen van prioritaire doelstellingen en acties voor het hele team.

■ ■ ■ Starten met een kernteam

Werken met een kernteam betekent dat de leden van dit kernteam het vertrouwen krijgen van het hele schoolteam om de screening van de gangbare klaspraktijk en schoolbeleid uit te voeren. Bij de samenstelling van een kernteam let je erop dat het representatief is voor het schoolteam. Bijvoorbeeld leerkrachten van kleuter en lager, vertegenwoordiging van elke graad, vertegenwoordiging van verschillende vakken (voor secundair onderwijs), oudere en jongere leerkrachten, progressieve en minder progressieve leerkrachten, ... Deze werkwijze kan om verschillende redenen een zinvol alternatief zijn voor een screening met het hele team. Als het schoolteam zeer uitgebreid is bijvoorbeeld, waardoor het organisatorisch zeer moeilijk wordt om samen over alles te overleggen. Of als er een grote werkdruk heerst, waardoor je ervoor kiest om de taken meer te verdelen.

Belangrijk bij het werken met een kernteam is de blijvende aandacht voor feedback aan alle leerkrachten, zodat ze betrokken blijven op het geheel, ook al doen ze niet aan elke stap van het screeningsproces mee.

De screening met een kernteam leidt tot het vaststellen van prioritaire doelstellingen en acties voor het hele team.

■ ■ ■ Starten met een deelteam

Werken met een deelteam betekent dat enkel een bestaande deelgroep de screening van hun gangbare klaspraktijk en van het schoolbeleid uitvoert. Bijvoorbeeld de leerkrachten in de kleuterschool, of de leerkrachten van een bepaalde graad lager onderwijs, of de leerkrachten van een bepaalde graad of vakgroep in het S.O, ...

Belangrijk bij het werken met een deelteam is de aandacht voor regelmatige informatie aan de rest van het team, ook al doen deze niet mee met de screening van hun klaspraktijk en de screening van het schoolbeleid.

De screening met een deelteam leidt ENKEL tot het vaststellen van prioritaire doelstellingen en acties voor het deelteam.

■ ■ ■ Werk met experten van de thema's

Zorg ervoor dat er een aantal sleutelfiguren in de school de inhouden van de verschillende thema's kennen. Maak van deze personen een aanspreekpunt zodat leerkrachten bij twijfel over bepaalde inhouden van een thema weten waar ze terecht kunnen voor uitgebreidere informatie. Probeer ook stereotype invullingen van bepaalde thema's te vermijden.

CHECKLIST

Wie neemt deel aan de screening en waarom? Hoe stroomt de informatie door naar eventuele niet-deelnemers?

Wie is verantwoordelijk voor de begeleiding van de screening?

Beschikt iedereen over alle nodige informatie om met de screening te kunnen starten?

Hoe zit de planning in elkaar? Is ze concreet en duidelijk voor iedereen?

STAP 1 DE DOELGROEPLEERLINGEN

Maak een samenvatting van de gegevens uit de ouderbevraging: hoeveel leerlingen komen volgens de criteria van het decreet betreffende gelijke onderwijskansen potentieel in aanmerking om in een negatieve spiraal van kansenongelijkheid terecht te komen?

- (a) Hoeveel doelgroepleerlingen zijn er op de hele leerlingenpopulatie (in absolute getallen en in percentages)?

.....
.....

- (b) Op basis van welke GOK-indicatoren worden de GOK-uren toegekend?

.....
.....
.....
.....

- (c) Hoeveel doelgroepleerlingen zijn dat per klas/leerjaar (in absolute getallen en in percentages)?

Basisonderwijs:

1ste kleuterklas: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

2de kleuterklas: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

3de kleuterklas: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

1ste leerjaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

2de leerjaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

3de leerjaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

4de leerjaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

5de leerjaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

6de leerjaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

Secundair onderwijs

1ste graad:

A-stroom:

1ste jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

2de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

B-stroom:

1B: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

2 BVL: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

2de en 3de graad:

ASO:

3de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

4de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

5de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

6de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

TSO:

3de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

4de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

5de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

6de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

KSO:

3de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

4de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

5de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

6de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

BSO:

3de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

4de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

5de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

6de jaar: ..... leerlingen op ..... (totaal) = ... %

STAP 2 DE EIGENLIJKE PROBLEMATIEK

Laat al wie deelneemt aan de analyse voor zichzelf, los van de thema's die in het decreet zijn vastgelegd, een antwoord formuleren op de volgende vragen¹:

- (a) Hoeveel leerlingen in jouw klas zitten daadwerkelijk in een situatie van (onderwijs)kansarmoede? Hoeveel leerlingen vragen volgens jou extra aandacht (en/of extra opvolging)? (in percentage of absoluut aantal op geheel)

.....

- (b) Wie zijn deze leerlingen? De doelgroepeleringen (die officieel in rekening worden gebracht) of ook nog andere leerlingen? Geef een globale omschrijving.

.....

.....

.....

- (c) Hoe manifesteert de kansenongelijkheid zich? Hoe manifesteren de voornaamste problemen van deze leerlingen zich? Op welke domeinen van de ontwikkeling van de leerling? Geef een globale omschrijving.

.....

.....

.....

- (d) Op welke concrete gegevens baseer je je om hierover uitspraken te doen? Bijvoorbeeld: scores op toetsen, gegevens van een leerlingvolgsysteem, e.d. (Deze concrete gegevens kunnen worden toegevoegd aan het dossier.)

.....

.....

.....

- (e) Wat zijn volgens jou de belangrijkste oorzaken van de problemen van die leerlingen?

.....

.....

¹ Dit zijn percepties van leerkrachten en hebben tot doel stil te staan bij de huidige leerlingenpopulatie en de eventuele noden. Het is niet de bedoeling dat dit cijfermatig 'juist' is.

STAP 3 DE HUIDIGE ONDERWIJSKWALITEIT

Wat stelt de school tegenover de in stappen 1 en 2 vastgestelde problematiek? Hoe is het gesteld met de kwaliteit van het onderwijs op de school? Wat heeft de school in het verleden al gedaan om aan de problemen van stap 2 te werken? Waar staat de school nu?

Om op deze vragen een gefundeerd antwoord te formuleren, kan gebruikgemaakt worden van de overzichten op de volgende bladzijden (door elke deelnemer aan de analyse afzonderlijk of in overleg in te vullen).

Inleidend op de analyse kunnen de verschillende thema's² kort voorgesteld worden.

Om dubbel werk te vermijden kan vooraf informatie meegedeeld worden die al in de school verzameld werd in het kader van GOK en waarmee er tijdens de analyse rekening mee kan gehouden worden. (zelfevaluatie, leerlingbevraging, leerling resultaten, overleg CLB, externe evaluaties, andere informatie die de school bezit over acties met betrekking tot GOK, ...)

In elk overzicht zijn zes kolommen terug te vinden. In de linkerkolom staan de **doelstellingen**, zoals ze ook terug te vinden zijn in de doelenlijst als bijlage bij de Omzendbrief m.b.t. het geïntegreerde ondersteuningsaanbod. Onder de doelstellingen vindt u een **concretisering** van die doelstelling voor de klas- en schoolpraktijk. In de tweede kolom kruist u aan of de betreffende doelstelling een aandachtspunt was tijdens de voorbije GOK-cyclus. (Deze kolom kan eventueel al op voorhand ingevuld worden zodat niet elke leerkracht dit afzonderlijk moet doen.) Bij de twee volgende kolommen vindt u de mogelijkheid om een **score** te geven **die aangeeft hoe tevreden u bent over de huidige situatie en de ingeschatte of vastgestelde verandering binnen uw klas en/of school**. In de voorlaatste kolom kan u vermelden wat de **mogelijke oorzaak is van de verandering of aantoonbare gegevens** vermelden die de verandering duiden. (Wanneer er aantoonbare gegevens zijn kunnen deze ook op voorhand ingevuld worden.) In de laatste kolom kruist u aan of de betreffende doelstelling **een aandachtspunt moet zijn tijdens de komende GOK-cyclus**.

Ga dus als volgt te werk:

- (a) Geef per thema of domein op de schaal aan hoe tevreden u bent over de initiatieven in het verleden en over de huidige situatie m.b.t. een specifieke doelstelling binnen een bepaald thema.
- (b) Doe dat voor de verschillende niveaus: leerling/leerkracht/school.
- (c) Kom voor elk thema uiteindelijk tot een globale score: hoe tevreden kunnen we zijn als school over de uitwerking van dit thema?

---

² Zie korte inhoud thema's in [GOK-beleid in de steigers](#)

TEVREDENHEIDSSCHAAL

- ++ = zeer tevreden
- + = redelijk tevreden
- = eerder ontevreden
- = helemaal ontevreden

PREVENTIE EN REMEDIËRING VAN ONTWIKKELINGS- EN LEERACHTERSTANDEN

Hoe goed doen we het als school, als het gaat om ...

LEERLINGNIVEAU: WELKE LEERLINGEN VRAGEN EXTRA AANDACHT? WAT BEREIKEN WE MET HEN?										
DOELSTELLING	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandachts punt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achteruitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
1. De motivatie voor ontwikkeling en leren bij de leerlingen verhogen.	Ja/nee									Ja/nee
2. De ontwikkeling en / of leerwinst bij elke leerling verhogen.	Ja/nee									Ja/nee

LEERKRACHTNIVEAU: WAT DOEN WE ERAAN ALS LEERKRACHT? WELKE INITIATIEVEN ONTWIKKELEN WE OP KLASNIVEAU?										
	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandachts punt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achteruitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
3. Instrumenten hanteren om op een systematische wijze de ontwikkeling en / of leerwinst van de leerlingen op te volgen. <i>Van alle leerlingen wordt op regelmatige basis bijgehouden hoe ze zich ontwikkelen in de groep en in de klas, op alle domeinen van de ontwikkeling. De leerkracht krijgt een precies beeld van wat er leeft en welke (leer) noden er zijn.</i>	Ja/nee									Ja/nee
4. Vormen van flexibele klasorganisatie hanteren. <i>De leerkracht past de klasorganisatie op een soepele wijze aan om beter te kunnen inspelen op de verschillen tussen leerlingen op het vlak van ontwikkelingsniveau, tempo, interesses en bijzondere noden. Met een open klasorganisatie creëert ze volop kansen tot initiatief van leerlingen.</i>	Ja/nee									Ja/nee

5. De heterogeniteit van de groep positief kunnen aanwenden, onder andere via vormen van coöperatief leren.	Ja/nee										Ja/nee
<i>De leerkracht creëert leersituaties waarin leerlingen aangemoedigd worden om samen de werkelijkheid te exploreren. Ze schept ruimte voor communicatie en samenwerking tussen leerlingen.</i>											
6. In functie van de leerlingengroep gericht differentiëren in het curriculum (differentiëren in doelen, inhoud, materialen, tempo, werkvormen, aanpak, evaluatie).	Ja/nee										Ja/nee
<i>De leerkracht stemt het aanbod maximaal af op de leerlingen uit de klasgroep. Ze ontwikkelt een gedifferentieerde aanpak op vlak van doelen, inhoud, organisatievormen, leertrajecten, evaluatie en rapportering.</i>											
7. Op een planmatige wijze hulp bieden bij problemen (diagnose en remediëring), indien nodig in samenwerking met collega's of externen (CLB, ...).	Ja/nee										Ja/nee
<i>De leerkracht slaagt erin om zich een precies beeld te vormen van wat er aan de hand is – eventueel in overleg met derden – zonder de hele leerling uit het oog te verliezen. De remediërende interventies beogen meer dan het oppervlakkig aanleren van beperkte deelvaardigheden.</i>											
8. Ouders actief betrekken bij de probleemanalyse en de ondersteuning van de leerling.	Ja/nee										Ja/nee
<i>De leerkracht informeert niet enkel de ouders op een snelle en heldere manier. Ze betreft hen als volwaardige partners bij de analyse en de aanpak van het probleem.</i>											

SCHOOLNIVEAU: WAT DOEN WE ERAAN ALS SCHOOLTEAM? WELKE INITIATIEVEN ONTWIKKELEN WE OP SCHOOLNIVEAU?

	Aandachtspunt	Huidige situatie	Ingeschatte/vastgestelde verandering	Oorzaak verandering en/of	Aandachtspunt
--	---------------	------------------	--------------------------------------	---------------------------	---------------

	GOK-cyclus 2005-2008	--	-	+	++	- Achter uitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo	aantoonbare gegevens	GOK-cyclus 2008-2011
9. Betrekken van het hele schoolteam bij de permanente cyclus van doelbepaling, planning en bijsturing op basis van evaluatiegegevens.	Ja/nee									Ja/nee
<i>In het team is er een vlotte doorstroming van informatie, een wederzijdse ondersteuning en overdracht van expertise en regelmatig mogelijkheden tot participatie in het schoolbeleid.</i>										
10. Actief ondersteunen door schoolleiding.	Ja/nee									Ja/nee
<i>De schoolleider zet duidelijke lijnen uit en ondersteunt de leerkrachten actief in het vertalen ervan naar de eigen klaspraktijk.</i>										
11. Systematisch en regelmatig gebruik maken van interne communicatiekanalen en overlegstructuren.	Ja/nee									Ja/nee
<i>In de school benut men de aanwezige middelen en mogelijkheden om iedereen zo volledig mogelijk en tijdig te informeren en bij de uitwerking te betrekken.</i>										
12. Samenwerken met externen, inclusief ouders.	Ja/nee									Ja/nee
<i>De school bouwt de nodige externe relaties uit (met CLB, begeleiders, hulpverleners, ...) met het oog op het vergroten van de deskundigheid m.b.t. het thema. Via communicatie met de ouders wordt informatie over het preventie- en remediëringsbeleid en over de leerlingen uitgewisseld.</i>										
13. Voeren van een professionaliseringsbeleid.	Ja/nee									Ja/nee
<i>De school heeft duidelijk zicht op de deskundigheid die aanwezig is in het team en de mogelijke lacunes daarin. Bij het stimuleren van alle teamleden om zich voortdurend verder te bekwamen, houdt de schoolleiding ook rekening met de (school)noden.</i>										
TOTAAL										

Hoe tevreden kunnen we als school - **globaal genomen** – zijn over het thema ‘Preventie en remediëring van ontwikkelings- en leerachterstanden’?

--	-	+	++
☐	☐	☐	☐

TAALVAARDIGHEIDSONDERWIJS

Hoe goed doen we het als school, als het gaat om ...

LEERLINGNIVEAU: WELKE LEERLINGEN VRAGEN EXTRA AANDACHT? WAT BEREIKEN WE MET HEN?										
DOELSTELLING	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandacht spunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achter uitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
1. Het aantal leerlingen met een voldoende taalvaardigheid (luisteren en spreken, schrijven en begrijpend lezen in functionele contexten) vermeerderen. <i>We streven ernaar dat alle leerlingen de vaardigheidsdoelstellingen behalen zoals die vermeld zijn in de Eindtermen/Ontwikkelingsdoelen Nederlands.</i>	Ja/nee									Ja/nee

LEERKRACHTNIVEAU: WAT DOEN WE ERAAN ALS LEERKRACHT? WELKE INITIATIEVEN ONTWIKKELEN WE OP KLASNIVEAU?										
	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandacht spunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achter uitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
2. Zicht hebben op de einddoelstellingen Nederlands (eindtermen) <i>We weten dat, overeenkomstig Eindtermen/Ontwikkelingsdoelen Nederlands, de leerlingen in de allereerste plaats taal moeten kunnen gebruiken, met name in voor hen relevante concrete situaties</i>	Ja/nee									Ja/nee
3. Instrumenten hanteren om het taalvaardigheidsniveau van de leerlingen te bepalen.	Ja/nee									Ja/nee

<i>We zijn in staat de vorderingen van hun leerlingen op het vlak van de 4 vaardigheden (luisteren, spreken, lezen, schrijven) in kaart te brengen aan de hand van diverse evaluatievormen (van toetsen tot observatie-instrumenten) en om op basis hiervan hun onderwijs steeds aan te passen aan de noden van de leerlingen</i>									
4. Een interactieve aanpak hanteren om leerlingen hun taalvaardigheid te laten opbouwen.	Ja/nee								Ja/nee
<i>We scheppen mogelijkheden om de leerlingen hun taalvaardigheid op een actieve wijze te laten ontwikkelen vanuit betekenisvolle opdrachten en activiteiten waarbij ze taal op communicatieve wijze moeten gebruiken. Ze laten leerlingen daarvoor systematisch samenwerken (in duo's of grotere groepjes) of treden zelf met hen in interactie.</i>									
5. De taalheterogeniteit van de groep positief kunnen aanwenden.	Ja/nee								Ja/nee
<i>Door leerlingen met een verschillend taalvaardigheidsniveau geregeld samen te doen werken zorgen de leerkrachten ervoor dat de taalvaardigheid van zowel zwak- als sterktaalvaardigen toeneemt</i>									
6. Bewust kunnen omgaan met taal en taalvaardigheid bevorderen in alle activiteiten.	Ja/nee								Ja/nee
<i>We zijn zich bewust van de drempels die schooltaal voor leerlingen kan opwerpen bij het verwerven van kennis en vaardigheden en hanteren een aanpak die zoveel mogelijk deze drempels voorkomt. Daarnaast creëren de leerkrachten voldoende kansen om de taalvaardigheid van leerlingen in alle vakken te bevorderen, o.a. via interactieve werkvormen.</i>									
7. Op een planmatige wijze hulp kunnen bieden bij taalproblemen (signalen onderkennen, expliciete doelen stellen, goed gekozen materialen, methoden en evaluatie-instrumenten hanteren, duidelijke criteria voor succes of vooruitgang vastleggen).	Ja/nee								Ja/nee

<i>We zijn in staat om ons een duidelijk beeld te vormen van de verschillende taalproblemen die zich bij de afzonderlijke leerlingen voordoen. Ze zijn zich bewust dat deze problemen zich in de eerste plaats oplossen door ze te voorkomen (preventie) via een rijker aanbod van goede taaltaken aan de hele klas. Indien remediëring toch nodig blijkt, dan stemmen ze deze af op wat in de 'gewone' les gebeurt.</i>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SCHOOLNIVEAU: WAT DOEN WE ERAAN ALS SCHOOLTEAM? WELKE INITIATIEVEN ONTWIKKELEN WE OP SCHOOLNIVEAU?

	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandacht spunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achteruitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
8. Betrekken van het hele schoolteam bij de permanente cyclus van doelbepaling, planning en bijsturing op basis van evaluatiegegevens. <i>In het team is er een vlotte doorstroming van informatie, een wederzijdse ondersteuning en overdracht van expertise en regelmatig mogelijkheden tot participatie in het schoolbeleid.</i>	Ja/nee									Ja/nee
9. Actief ondersteunen door schoolleiding. <i>De schoolleiding zet duidelijke lijnen uit, stimuleert de visieontwikkeling bij haar leerkrachten, ondersteunt hen bij het omzetten ervan naar de praktijk. en scheidt de condities daartoe.</i>	Ja/nee									Ja/nee
10. Systematisch en regelmatig gebruik maken van interne communicatiekanalen en overlegstructuren. <i>We creëren/gebruiken de nodige communicatie- en overlegkanalen om iedere leerkracht zo nauw mogelijk bij de invulling en uitwerking van het schoolbeleid te betrekken en om aanwezige en via nascholing verworven deskundigheid aan elkaar door te geven.</i>	Ja/nee									Ja/nee
11. Samenwerken met externen, inclusief ouders.	Ja/nee									Ja/nee

<p><i>We bouwen de nodige externe relaties uit (met CLB, begeleiders, hulpverleners, SOW, buurtwerking, jeugdwerking, bedrijven, ...) met het oog op het vergroten van de deskundigheid m.b.t. het thema. We laten ons voldoende bevragen en ondersteunen door externe partners ter verhoging van de effectiviteit van onze werking.</i></p> <p><i>We bouwen een actieve relatie uit met de ouders waarbij informatie over het thema en over het leren en de ontwikkeling van hun kinderen wordt uitgewisseld.</i></p>										
<p>12. Voeren van een professionaliseringsbeleid.</p>	Ja/nee									Ja/nee
<p><i>We hebben duidelijk zicht op de deskundigheid die aanwezig is in het team en de mogelijke lacunes daarin. Bij het stimuleren van alle teamleden om zich voortdurend verder te bekwamen, houdt de schoolleiding ook rekening met de (school)noden.</i></p>										
<p>TOTAAL</p>										

<p>Hoe tevreden kunnen we als school - globaal genomen – zijn over het thema ‘taalvaardigheidsonderwijs’?</p>	<p>-- - + ++ ☐ ☐ ☐ ☐</p>
---	---

OMGAAN MET DIVERSITEIT

Hoe goed doen we het als school, als het gaat om ...

LEERLINGNIVEAU: WAT BEREIKEN WE MET ONZE LEERLINGEN? MAKEN WE LEERLINGEN COMPETENTER IN OMGAAN MET DIVERSITEIT?										
DOELSTELLING	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandacht spunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achter uitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
<p>1. Diversiteit zien als een normaal fenomeen waar iedereen dagelijks in verschillende situaties mee te maken krijgt (normaliteit).</p> <p><i>Diversiteit is een basiskenmerk van een democratische samenleving. We kunnen en mogen verschillen van elkaar op alle mogelijke manieren. Dit houdt nog geen waardeoordeel in. Het gaat hier enkel om de vaststelling en principiële aanvaarding van een feitelijke situatie, die plezierig, boeiend en leerrijk kan zijn, maar evengoed verwarrend, vreemd of onaangenaam.</i></p>	Ja/nee									Ja/nee
<p>2. Vooroordelen en veralgemeningen waar mogelijk en wenselijk vermijden; zich bewust zijn en zich onthouden van elke vorm van discriminatie. (onbevooroordeeldheid en non-discriminatie)</p>	Ja/nee									Ja/nee

<p><i>Mensen zijn uniek. We delen weliswaar kenmerken met elkaar en denken en handelen vanuit gedeelde referentiekaders. Maar we hebben niet altijd dezelfde referentiekaders en indien wel gebruiken we ze afhankelijk van de context en op een andere manier. Omgaan met diversiteit betekent dat we anderen via vooroordelen of veralgemeningen niet op voorhand in een hokje stoppen maar hen in tegendeel breed observeren, d.i. hen beschouwen als individuen en hen onbevvangen observeren in een specifieke context. Denken en handelen op basis van vooroordelen of stereotypen kent uiteraard vele gradaties en ze zijn niet alle even 'kwaadaardig' (niet zelden verlopen ze zelfs onbewust). Voor extreme vormen zoals racisme, seksisme en discriminatie geldt echter geen enkel excuus.</i></p>										
<p>3. Gebeurtenissen, contexten en personen vanuit verschillende perspectieven bekijken (multiperspectiviteit)</p> <p><i>Er zijn verschillende kanten aan elk verhaal. Maar we nemen dikwijls genoeg met één kant, één verklaring, één perspectief. Het eigen perspectief. Omgaan met diversiteit betekent het vermogen om op een rustige en reflectieve manier via verschillende invalshoeken naar zaken te kijken én zich te kunnen inleven in het perspectief van anderen.</i></p>	Ja/nee									Ja/nee
<p>4. Functioneren in verschillende contexten, steeds wisselende omstandigheden en nieuwe situaties (flexibiliteit)</p> <p><i>Kunnen functioneren in een complexe samenleving veronderstelt dat we vlot kunnen switchen tussen verschillende codes die worden gehanteerd, naargelang context, personen, situaties, culturen. Hier gaat een dynamisch proces aan vooraf van observeren, afwegen, uittesten wat wel en niet kan, onderhandelen en zich manifesteren of aanpassen zonder zichzelf te verloochenen</i></p>	Ja/nee									Ja/nee
<p>5. Kiezen voor dialoog en samenwerking</p>	Ja/nee									Ja/nee

De dialoog is de gespreksvorm waarin diversiteit het best tot haar recht komt. Er wordt tijd uitgetrokken om naar elkaar te luisteren en op een evenwaardige manier tot uitwisseling van betekenissen te komen. Samenwerking is dan weer de handelwijze waarbij diversiteit als meerwaarde kan worden benut. Dat laatste loopt niet altijd van een leien dakje. Samenwerken in heterogene groepen kan soms tot conflicten leiden. Maar ook dat is een normaal gegeven waar we moeten leren mee omgaan.									
6. Leren van andermans visies, ervaringen en competenties (leren-van-elkaar)	Ja/nee								Ja/nee
We creëren onder invloed van onze interactie met anderen actief nieuwe referentiekaders en de bestaande stellen we voortdurend bij. Essentieel hierbij is een basishouding van reflectie en zelfkritiek, op onszelf zowel als op de tradities, verworvenheden, normen en waarden van de groepen waartoe we behoren									

LEERKRACHTNIVEAU: WAT DOEN WE ERAAN ALS LEERKRACHT? WELKE INITIATIEVEN ONTWIKKELEN WE OP KLASNIVEAU?										
	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingescatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandacht spunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achteruitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
7. Diversiteit waarnemen in de klas, op school en daarbuiten										
• We kunnen op basis van observaties en gesprekken een veelkleurig, genuanceerd en gelaagd beeld van kinderen en jongeren vormen	Ja/nee									Ja/nee
• We hebben oog voor de noden en behoeften van alle kinderen en jongeren	Ja/nee									Ja/nee
• We hebben aandacht voor sociale relaties zoals wisselende statusposities, vriendschappen en conflicten	Ja/nee									Ja/nee
• We hebben zicht op de veelheid aan competenties van alle kinderen en jongeren	Ja/nee									Ja/nee

8. Diversiteit op een positieve manier benaderen										
• <i>We staan open voor diversiteit</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We scheppen een veilig en stimulerend klimaat voor kinderen en jongeren om zichzelf te zijn</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We gaan uit van wat diversiteit voor de kinderen en jongeren zélf betekent in een gegeven context</i>	Ja/nee									Ja/nee
9. Kinderen en jongeren begeleiden tot kwaliteitsvolle interactie met elkaar en met anderen										
• <i>We maken regelmatig gebruik van werkvormen waarbij leerlingen met elkaar moeten samenwerken om tot resultaat te komen</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We maken regelmatig gebruik van werkvormen waarbij leerlingen elkaar moeten helpen om tot resultaat te komen</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We laten in de klaspraktijk consequent ruimte voor dialoog, conflict en reflectiemomenten</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We laten leerlingen regelmatig in heterogene groepen samenwerken aan taken of opdrachten</i>	Ja/nee									Ja/nee
10. Diversiteit integreren in het totale onderwijsleerproces van kinderen en jongeren										
• <i>We gaan gericht op zoek naar vormen van diversiteit met een meerwaarde voor het leerproces</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We bouwen variatie in de didactische praktijk in</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We stimuleren de eigen inbreng van leerlingen uitdrukkelijk</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We bouwen differentiatie in de klaspraktijk in</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We laten een brede waaier van talenten en competenties aan bod komen tijdens het leerproces</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We maken tijd en ruimte vrij voor spontaan, informeel leren</i>	Ja/nee									Ja/nee

• <i>We gaan op zoek naar verbindingen tussen binnen- en buitenschoolse leerervaringen van kinderen en jongeren</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We onderwerpen lesmateriaal aan een diversiteitstoets</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We evalueren breed en billijk</i>	Ja/nee									Ja/nee
11. Goed omgaan met de diversiteit van collega's, ouders en externe partners										
• <i>We gaan met collega's, ouders en externe partners in een geest van democratisch overleg en samenwerking om</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We kunnen ons inleven in de verschillende perspectieven van collega's, ouders en externe partners</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We passen ons soepel aan de verscheidenheid binnen de groep collega's, ouders en externe partners aan</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We zijn bereid te leren van collega's, ouders en externe partners</i>	Ja/nee									Ja/nee
12. De eigen maatschappelijke verantwoordelijkheid zien en ernaar handelen										
• <i>We onderschrijven dat omgaan met diversiteit een competentie is die we voor alle leerlingen in alle klassen dienen na te streven</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>We onderschrijven dat we zelf deze competentie levenslang moeten nastreven, willen we al onze leerlingen gelijke onderwijskansen bieden</i>	Ja/nee									Ja/nee
TOTAAL										

SCHOOLNIVEAU: WAT DOEN WE ERAAN ALS SCHOOLTEAM? WELKE INITIATIEVEN ONTWIKKELEN WE OP SCHOOLNIVEAU?

	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandacht spunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achter uitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		

13. Omgaan met diversiteit als competentie bij alle leerlingen en leerkrachten van de school nastreven										
• <i>Omgaan met diversiteit komt als doelstelling voor in referentiedocumenten van de school zoals het pedagogische project of het schoolwerkplan</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>De competentie omgaan met diversiteit maakt deel uit van het evaluatiebeleid van de school</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>Er wordt in alle geledingen van de school actief op zoek gegaan naar linken tussen eindtermen en leerplannen enerzijds en de competentie 'omgaan met diversiteit' anderzijds</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>Omgaan met diversiteit komt op regelmatige tijdstippen aan bod tijdens nascholingen, vakgroepvergaderingen, pedagogische studiedagen of klassenraden</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>De sleutel- en beroepsspecifieke competenties 'omgaan met diversiteit' zijn een criterium bij aanwervingen en evaluaties van personeel</i>	Ja/nee									Ja/nee
14. Pedagogische en didactische voorwaarden invullen voor een effectieve diversiteitsaanpak op klas- en schoolniveau										
• <i>Op school heerst op alle niveaus een positief leer- en leefklimaat met een democratische atmosfeer</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>Het schoolreglement wordt breed gedragen en is regelmatig voorwerp van een screening op het gebied van diversiteit</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>De school voert een actief anti-discriminatiebeleid</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>Bij de samenstelling van klasgroepen wordt waar mogelijk geopteerd voor heterogene groepen</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>Het schoolbeleid moedigt de creatieve interpretatie van de leerplannen actief aan</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>De inrichting en aankleding van school en klassen bieden extra kansen voor leerkrachten en leerlingen om te leren omgaan met diversiteit</i>	Ja/nee									Ja/nee
15. De school uitbouwen als een interactieve en lerende organisatie										
• <i>De schoolwerking en het klasgebeuren worden consequent opgevat als teamwerk, met een systeem van wederzijdse ondersteuning, hulp en leren van elkaar</i>	Ja/nee									Ja/nee

• <i>Het personeelsbeleid op school is er vooral op gericht de verschillende competenties van een ieder maximaal in te zetten en te benutten</i>	Ja/nee									Ja/nee
16. Streven naar een diverse samenstelling van alle geledingen in de school										
• <i>Bij de samenstelling van het personeelskorps is diversiteit een belangrijk criterium. Zichtbare verschillen zoals etnische afkomst of sekse zijn hierbij ondergeschikt aan competenties</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>Alle leerlingen zijn welkom. Dit wordt ook duidelijk gecommuniceerd, zowel intern als naar de buitenwereld</i>	Ja/nee									Ja/nee
17. De school als leer- en leefomgeving een plaats geven binnen een breed netwerk van partners										
• <i>De school staat open voor de buurt en neemt actief deel aan het buurtleven</i>	Ja/nee									Ja/nee
• <i>De school werkt met verschillende partners samen ten behoeve van de brede ontwikkeling van kinderen en jongeren</i>	Ja/nee									Ja/nee
TOTAAL										

Hoe tevreden kunnen we als school - **globaal genomen** – zijn over het thema ‘**omgaan met diversiteit**’?

-- - + ++

DOORSTROMING EN ORIËTERING

Hoe goed doen we het als school, als het gaat om ...

LEERLINGNIVEAU: WAT BEREIKEN WE MET ONZE LEERLINGEN?										
DOELSTELLING	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandacht spunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achteruitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
1. Het aantal leerlingen met een optimale studiekeuze vermeerderen, wat blijkt uit de schoolloopbaan en het welbevinden van de leerling.	Ja/nee									Ja/nee

LEERKRACHTNIVEAU: WAT DOEN WE ERAAN ALS LEERKRACHT? WELKE INITIATIEVEN ONTWIKKELEN WE OP KLASNIVEAU?										
	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandacht spunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achteruitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
2. Begeleiden van het keuzeproces bij de leerlingen (o.a. werken aan horizonverruiming, zelfconceptverheldering en loopbaancompetentie en instrumenten hanteren om het keuzeproces te begeleiden).	Ja/nee									Ja/nee
<i>We geven de leerlingen de ruimte en de gelegenheid om kennis te maken met de verschillende studiemogelijkheden. We stimuleren de leerlingen om hun eigen verwachtingen en keuzes te expliciteren.</i>										
3. Bij beslissingen en adviezen aansluiten bij het perspectief van de leerling.	Ja/nee									Ja/nee

<i>We staan open voor de beleving en het perspectief van leerlingen. We slagen erin om ons in de leerlingen te verplaatsen en zoveel mogelijk aan hun verwachtingen en keuzes tegemoet te komen.</i>									
4. Leerlingen begeleiden bij een eventuele overstap naar een andere school of studierichting.	Ja/nee								Ja/nee
<i>We informeren de leerlingen en de ouders over een andere school en/of studierichting. We maken afspraken met het CLB.</i>									
5. Zicht hebben op het brede onderwijsaanbod in de regio.	Ja/nee								Ja/nee
<i>We kunnen de leerlingen en de ouders informeren over het brede onderwijsaanbod in de regio.</i>									

SCHOOLNIVEAU: WAT DOEN WE ERAAN ALS SCHOOLTEAM? WELKE INITIATIEVEN ONTWIKKELEN WE OP SCHOOLNIVEAU?										
	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandachtspunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achter uitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
6. Betrekken van het hele schoolteam bij de permanente cyclus van doelbepaling, planning en bijsturing op basis van evaluatiegegevens.	Ja/nee									Ja/nee
<i>In het team is er een vlotte doorstroming van informatie, een wederzijdse ondersteuning en overdracht van expertise en regelmatig mogelijkheden tot participatie in het schoolbeleid.</i>										
7. Actief ondersteunen door schoolleiding.	Ja/nee									Ja/nee
<i>De schoolleider zet duidelijke lijnen uit en ondersteunt de leerkrachten actief in het vertalen ervan naar de eigen klaspraktijk.</i>										
8. Systematisch en regelmatig gebruik maken van interne communicatiekanalen en overlegstructuren.	Ja/nee									Ja/nee

In de school benut men de aanwezige middelen en mogelijkheden om iedereen zo volledig mogelijk en tijdig te informeren en bij de uitwerking te betrekken.										
9. Samenwerken met externe partners, incl. ouders.	Ja/nee									Ja/nee
<i>De school bouwt de nodige externe relaties uit (met CLB, begeleiders, hulpverleners, □) met het oog op het vergroten van de deskundigheid m.b.t. het thema. Via communicatie met de ouders wordt informatie over het doorstromings- en oriënteringsbeleid en over de leerlingen uitgewisseld.</i>										
10. Voeren van een professionaliseringsbeleid.	Ja/nee									Ja/nee
<i>De school heeft duidelijk zicht op de deskundigheid die aanwezig is in het team en de mogelijke lacunes daarin. Bij het stimuleren van alle teamleden om zich voortdurend verder te bekwamen, houdt de schoolleiding ook rekening met de (school)noden.</i>										
TOTAAL										

Hoe tevreden kunnen we als school - globaal genomen – zijn over het thema ‘ doorstroming en oriëntering ’?	--	-	+	++
	☐	☐	☐	☐

SOCIO-EMOTIONELE ONTWIKKELING

Hoe goed doen we het als school, als het gaat om ...

LEERLINGNIVEAU: WELKE LEERLINGEN VRAGEN EXTRA AANDACHT? WAT BEREIKEN WE MET HEN?										
DOELSTELLING	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandacht spunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achter uitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
1. Het aantal leerlingen met een positief zelfbeeld en sociale competentie verhogen	Ja/nee									Ja/nee

LEERKRACHTNIVEAU: WAT DOEN WE ERAAN ALS LEERKRACHT? WELKE INITIATIEVEN ONTWIKKELLEN WE OP KLASNIVEAU?										
	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandacht spunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achter uitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
2. Een omgangsstijl ontwikkelen die getuigt van sensitiviteit en inlevingsvermogen. <i>De leerkracht staat open voor de beleving van leerlingen. Ze slaagt erin om zich in leerlingen te verplaatsen en zoveel mogelijk aan hun basisbehoeften tegemoet te komen.</i>	Ja/nee									Ja/nee
3. Een klasklimaat creëren waarin open communicatie en expressie bevorderd worden. <i>De leerkracht neemt zichtbaar initiatieven om een positief klasklimaat te scheppen door de wijze van omgaan met de leerlingen, het benutten van kansen voor sfeervolle momenten, het bevorderen van open communicatie, het werken met projecten waarin de belevingswereld aan bod komt, ...</i>	Ja/nee									Ja/nee
4. Het welbevinden en de sociale competentie van de leerlingen opvolgen.	Ja/nee									Ja/nee

<i>De leerkracht heeft bij het observeren en evalueren van leerlingen ook aandacht voor emotionele aspecten (hoe goed voelt de leerling zich als persoon en in de groep? Hoeveel zelfvertrouwen heeft het?) en sociale competenties.</i>									
5. Gericht werken aan de socio-emotionele competentie van de leerlingen via aangepaste inhouden, materialen en activiteiten.	Ja/nee								Ja/nee
<i>De leerkracht neemt zichtbaar initiatieven om socio-emotionele thema's (situaties en gebeurtenissen die zich aandienen) met leerlingen te exploreren. Ze stimuleert en leert leerlingen om conflicten in eerste instantie met elkaar op te lossen.</i>									
6. Op een planmatige wijze hulp bieden bij problemen op sociaal-emotioneel gebied (diagnose en interventie), indien nodig in samenwerking met collega's of externen (CLB, ...).	Ja/nee								Ja/nee
<i>De leerkracht slaagt erin om zich een precies beeld te vormen van wat er aan de hand is – eventueel in overleg met derden – zonder de hele leerling en de dieperliggende belevingskernen uit het oog te verliezen. De remediërende interventies beogen meer dan louter corrigerend optreden of het oppervlakkig aanleren van beperkte deelvaardigheden.</i>									
7. Ouders actief betrekken bij de probleemanalyse en de ondersteuning van de leerling.	Ja/nee								Ja/nee
<i>De leerkracht informeert niet enkel de ouders op een snelle en heldere manier. Ze betreft hen als volwaardige partners bij de analyse en de aanpak van het probleem.</i>									

SCHOOLNIVEAU: WAT DOEN WE ERAAN ALS SCHOOLTEAM? WELKE INITIATIEVEN ONTWIKKELEN WE OP SCHOOLNIVEAU?					
	Aandachts punt	Huidige situatie	Ingeschatte/vastgestelde verandering	Oorzaak verandering en/of	Aandacht spunt

	GOK-cyclus 2005-2008	--	-	+	++	- Achter uitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo	aantoonbare gegevens	GOK-cyclus 2008-2011
8. Betrekken van het hele schoolteam bij de permanente cyclus van doelbepaling, planning en bijsturing op basis van evaluatiegegevens.	Ja/nee									Ja/nee
<i>In het team is er een vlotte doorstroming van informatie, een wederzijdse ondersteuning en overdracht van expertise en regelmatig mogelijkheden tot participatie in het schoolbeleid.</i>										
9. Actief ondersteunen door schoolleiding.	Ja/nee									Ja/nee
<i>De schoolleider zet duidelijke lijnen uit en ondersteunt de leerkrachten actief in het vertalen ervan naar de eigen klaspraktijk.</i>										
10. Systematisch en regelmatig gebruik maken van interne communicatiekanalen en overlegstructuren.	Ja/nee									Ja/nee
<i>In de school benut men de aanwezige middelen en mogelijkheden om iedereen zo volledig mogelijk en tijdig te informeren en bij de uitwerking te betrekken.</i>										
11. Samenwerken met externe partners, incl. ouders.	Ja/nee									Ja/nee
<i>De school bouwt de nodige externe relaties uit (met CLB, begeleiders, hulpverleners, □) met het oog op het vergroten van de deskundigheid m.b.t. het thema. Via communicatie met de ouders wordt informatie over het doorstromings- en oriënteringsbeleid en over de leerlingen uitgewisseld.</i>										
12. Voeren van een professionaliseringsbeleid.	Ja/nee									Ja/nee
<i>De school heeft duidelijk zicht op de deskundigheid die aanwezig is in het team en de mogelijke lacunes daarin. Bij het stimuleren van alle teamleden om zich voortdurend verder te bekwamen, houdt de schoolleiding ook rekening met de (school)noden.</i>										
TOTAAL										

Hoe tevreden kunnen we als school - **globaal genomen** – zijn over de uitwerking van het thema ‘**Socio-emotionele ontwikkeling**’?

LEERLINGEN- EN OUDERPARTICIPATIE

Hoe goed doen we het als school, als het gaat om ...

LEERLINGNIVEAU: WAT BEREIKEN WE MET ONZE LEERLINGEN?										
DOELSTELLING	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandacht spunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achteruitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
1. Het aantal leerlingen en ouders die actief betrokken zijn op het klas- en schoolleven vermeerderen en de kwaliteit van de betrokkenheid verhogen. <i>Nemen leerlingen en/of ouders formeel en informeel deel aan het klasgebeuren en het schoolleven (bvb. zich informeren, voorstellen doen, mee uitwerken, mee zoeken naar oplossingen, mee beslissen ...)? Doen we inspanningen om de kwantiteit en kwaliteit van deze deelname te verhogen?</i>	Ja/nee									Ja/nee

LEERKRACHTNIVEAU: WAT DOEN WE ERAAN ALS LEERKRACHT? WELKE INITIATIEVEN ONTWIKKELEN WE OP KLASNIVEAU?										
	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandacht spunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achteruitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
2. Oog hebben voor de beleving van het schoolgebeuren door de leerlingen. <i>We besteden aandacht aan hoe leerlingen en ouders het schoolgebeuren ervaren.</i>	Ja/nee									Ja/nee
3. Een goede dagelijkse omgang met leerlingen onderhouden <i>We zijn voldoende aanspreekbaar. We benutten dagelijks de informele contacten. We hechten voldoende belang aan inbreng van leerlingen, ook als die niet rechtstreeks over de school of de lessen gaat.</i>	Ja/nee									Ja/nee

4. Bewust ruimte bieden voor het aandeel van de leerlingen in het onderwijsleerproces en in het schoolgebeuren.	Ja/nee									Ja/nee
<i>We integreren de inbreng van leerlingen en ouders in de leerinhoud en ons schoolbeleid. We gebruiken didactische methoden die beroep doen op die inbreng.</i>										
5. Bewust rekening houden met de diversiteit tussen ouders bij mondelinge en schriftelijke communicatie.	Ja/nee									Ja/nee
<i>We houden rekening met de gangbare manier van communiceren in de thuissituatie (gebruikte thuistaal of -talen, vertrouwde manier met formelere manieren van communiceren, ...). We houden voldoende rekening met de gezinssituatie (gescheiden ouders, éénoudergezinnen, ...). We hebben zicht op hoe ouders onze communicatie ervaren en interpreteren.</i>										
6. Een goede dagdagelijkse omgang met ouders uitbouwen.	Ja/nee									Ja/nee
<i>We zijn voldoende aanspreekbaar. We benutten dagelijks de informele contacten. We hechten voldoende belang aan inbreng van ouders, ook als die niet rechtstreeks over de school of de lessen gaat.</i>										
7. Mogelijkheden bieden voor systematische en meer formele ouderbetrokkenheid.	Ja/nee									Ja/nee
<i>We denken voldoende na over verschillende manieren van ouderbetrokkenheid. We hebben zicht op de drempels die ouders ervaren om deel te nemen aan meer formele vormen van ouderbetrokkenheid.</i>										

SCHOOLNIVEAU: WAT DOEN WE ERAAN ALS SCHOOLTEAM? WELKE INITIATIEVEN ONTWIKKELEN WE OP SCHOOLNIVEAU?

	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandachtspunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achteruitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
8. Betrekken van het hele schoolteam bij de permanente cyclus van doelbepaling, planning en bijsturing op basis van evaluatiegegevens.	Ja/nee									Ja/nee

<i>In het team is er een vlotte doorstroming van informatie, een wederzijdse ondersteuning en overdracht van expertise en regelmatig mogelijkheden tot participatie in het schoolbeleid. We maken voldoende gebruik van de verschillende achtergronden, visies, ervaringen en vaardigheden in het eigen schoolteam in de bepaling van ons schoolbeleid.</i>									
9. Actief ondersteunen door schoolleiding.	Ja/nee								Ja/nee
<i>De schoolleiding zet duidelijke lijnen uit, stimuleert visieontwikkeling bij haar leerkrachten, ondersteunt hen bij het omzetten ervan naar de praktijk en schept de nodige condities daartoe.</i>									
10. Systematisch en regelmatig gebruik maken van interne communicatiekanalen en overlegstructuren.	Ja/nee								Ja/nee
<i>We creëren /gebruiken de nodige communicatie- en overlegkanalen om iedere leerkracht zo nauw mogelijk bij de invulling en uitwerking van het schoolbeleid te betrekken en om aanwezige en via nascholing verworven deskundigheid aan elkaar door te geven.</i>									
11. Samenwerken met externe partners.	Ja/nee								Ja/nee
<i>We bouwen de nodige externe relaties uit (met CLB, begeleiders, hulpverleners, SOW, Buurtwerking, jeugdwerking, bedrijven) met het oog op het vergroten van de deskundigheid m.b.t. het thema. We laten ons voldoende bevragen en ondersteunen door externe partners ter verhoging van de effectiviteit van onze werking. We bouwen een actieve relatie uit met de ouders waarbij informatie over het thema en over het leren en de ontwikkeling van hun kinderen wordt uitgewisseld.</i>									
12. Een forum bieden voor daadwerkelijke inspraak van leerlingen en ouders.									
<i>Ouders en leerlingen krijgen voldoende kansen op inspraak in het schoolbeleid. We denken voldoende na over formele en informele vormen van inspraak. We hebben zicht op drempels die ouders en leerlingen ervaren in het mee nadenken over het schoolbeleid.</i>									

13. Voeren van een professionaliseringsbeleid.	Ja/nee									Ja/nee
<i>We hebben duidelijk zicht op de deskundigheid die aanwezig is in het team en de mogelijke lacunes daarin. Bij het stimuleren van alle teamleden om zich voortdurend verder te bekwamen, houdt de schoolleiding ook rekening met de (school)noden.</i>										
TOTAAL										

Hoe tevreden kunnen we als school - globaal genomen – zijn over het thema ‘ Leerlingen- en ouderparticipatie ’?	-- ☐	- ☐	+ ☐	++ ☐
---	--------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	--------------------------------

PREVENTIE EN REMEDIËRING VAN STUDIE- EN GEDRAGSPROBLEMEN (tweede en derde graad secundair onderwijs)

Hoe goed doen we het als school, als het gaat om ...

LEERLINGNIVEAU: WELKE LEERLINGEN VRAGEN EXTRA AANDACHT? WAT BEREIKEN WE MET HEN?										
DOELSTELLING	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandacht spunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achteruitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
1. De motivatie voor leren bij de leerlingen verhogen	Ja/nee									Ja/nee
2. De studieloopbaan van de leerlingen optimaliseren	Ja/nee									Ja/nee

LEERKRACHTNIVEAU: WAT DOEN WE ERAAN ALS LEERKRACHT? WELKE INITIATIEVEN ONTWIKKELEN WE OP KLASNIVEAU?										
	Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandacht spunt GOK-cyclus 2008-2011
		--	-	+	++	- Achteruitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		
3. Een goed klasklimaat scheppen dwz. werken in een sfeer van respect en waardering. <i>De leerkracht neemt zichtbaar initiatieven om een positief klasklimaat te scheppen door de wijze van omgaan met de leerlingen, het benutten van kansen voor sfeervolle momenten, het bevorderen van open communicatie, het werken met projecten waarin de belevingswereld aan bod komt, ...</i>	Ja/nee									Ja/nee
4. De vorderingen van de leerlingen systematisch opvolgen. <i>Van alle leerlingen wordt op regelmatige basis bijgehouden hoe ze zich ontwikkelen in de groep en in de klas, op alle domeinen van de ontwikkeling. De leerkracht krijgt een precies beeld van wat er leeft en welke (leer) noden er zijn.</i>	Ja/nee									Ja/nee

5. Vormen van flexibele klasorganisatie hanteren. <i>De leerkracht past de klasorganisatie op een soepele wijze aan om beter te kunnen inspelen op de verschillen tussen leerlingen op het vlak van ontwikkelingsniveau, tempo, interesses en bijzondere noden. Met een open klasorganisatie creëert ze volop kansen tot initiatief van leerlingen.</i>	Ja/nee														Ja/nee
6. De heterogeniteit van de groep positief kunnen aanwenden, onder andere via vormen van coöperatief leren. <i>De leerkracht creëert leersituaties waarin leerlingen aangemoedigd worden om samen de werkelijkheid te exploreren. Ze schept ruimte voor communicatie en samenwerking tussen leerlingen.</i>	Ja/nee														Ja/nee
7. Aandacht hebben voor de samenhang en de functionaliteit van de leerinhouden. <i>De leerkracht neemt zichtbaar initiatieven om de samenhang (horizontaal en verticaal) en de functionaliteit van de aangeboden inhouden te verhogen door de inhoud zo werkelijkheidsnabij mogelijk uit te bouwen en te laten aansluiten bij de leefwereld en interesses.</i>	Ja/nee														Ja/nee
8. In functie van de leerlingengroep gericht differentiëren in het curriculum (differentiëren in doelen, inhouden, materialen, tempo, werkvormen, aanpak, evaluatie). <i>De leerkracht stemt het aanbod maximaal af op de leerlingen uit de klasgroep. Ze ontwikkelt een gedifferentieerde aanpak op vlak van doelen, inhouden, organisatievormen, leertrajecten, evaluatie en rapportering.</i>	Ja/nee														Ja/nee
9. Op een planmatige wijze hulp bieden bij problemen (diagnose en remediëring), indien nodig in samenwerking met collega's of externen (CLB, ...).	Ja/nee														Ja/nee

<i>De leerkracht slaagt erin om zich een precies beeld te vormen van wat er aan de hand is – eventueel in overleg met derden – zonder de hele leerling uit het oog te verliezen. De remediërende interventies beogen meer dan het oppervlakkig aanleren van beperkte deelvaardigheden.</i>									
10. Aandacht hebben voor sociaal-emotionele aspecten bij leerlingbegeleiding (o.a. werken met VOE sociale vaardigheden).	Ja/nee								Ja/nee
<i>De leerkracht neemt zichtbaar initiatieven om sociaal-emotionele thema's (situaties en gebeurtenissen die zich aandienen) met leerlingen te exploreren. Ze stimuleert en leert leerlingen om conflicten in eerste instantie met elkaar op te lossen.</i>									
11. Ruimte voor dialoog en (regel)duidelijkheid bieden	Ja/nee								Ja/nee
<i>De leerkracht staat open voor de beleving van leerlingen. Ze slaagt erin om zich in leerlingen te verplaatsen en zoveel mogelijk aan hun basisbehoeften tegemoet te komen Ze staat open voor dialoog. In haar omgang streeft ze ernaar om duidelijke regels en afspraken te maken.</i>									
12. Ouders actief betrekken bij de probleemanalyse en de ondersteuning van de leerling.	Ja/nee								Ja/nee
<i>De leerkracht informeert niet enkel de ouders op een snelle en heldere manier. Ze betreft hen als volwaardige partners bij de analyse en de aanpak van het probleem.</i>									

SCHOOLNIVEAU: WAT DOEN WE ERAAN ALS SCHOOLTEAM? WELKE INITIATIEVEN ONTWIKKELEN WE OP SCHOOLNIVEAU?									
Aandachts punt GOK-cyclus 2005-2008	Huidige situatie				Ingeschatte/vastgestelde verandering			Oorzaak verandering en/of aantoonbare gegevens	Aandacht spunt GOK-cyclus 2008-2011
	--	-	+	++	- Achter uitgang	+ positieve evolutie	+/- status quo		

13. Betrekken van het hele schoolteam bij de permanente cyclus van doelbepaling, planning en bijsturing op basis van evaluatiegegevens.	Ja/nee									Ja/nee
<i>In het team is er een vlotte doorstroming van informatie, een wederzijdse ondersteuning en overdracht van expertise en regelmatig mogelijkheden tot participatie in het schoolbeleid.</i>										
14. Actief ondersteunen door schoolleiding.	Ja/nee									Ja/nee
<i>De schoolleider zet duidelijke lijnen uit en ondersteunt de leerkrachten actief in het vertalen ervan naar de eigen klaspraktijk.</i>										
15. Systematisch en regelmatig gebruik maken van interne communicatiekanalen en overlegstructuren.	Ja/nee									Ja/nee
<i>In de school benut men de aanwezige middelen en mogelijkheden om iedereen zo volledig mogelijk en tijdig te informeren en bij de uitwerking te betrekken.</i>										
16. Samenwerken met externen, inclusief ouders.	Ja/nee									Ja/nee
<i>De school bouwt de nodige externe relaties uit (met CLB, begeleiders, hulpverleners, □) met het oog op het vergroten van de deskundigheid m.b.t. het thema. Via communicatie met de ouders wordt informatie over het preventie- en remediëringsbeleid en over de leerlingen uitgewisseld.</i>										
17. Voeren van een professionaliseringsbeleid.	Ja/nee									Ja/nee
<i>De school heeft duidelijk zicht op de deskundigheid die aanwezig is in het team en de mogelijke lacunes daarin. Bij het stimuleren van alle teamleden om zich voortdurend verder te bekwamen, houdt de schoolleiding ook rekening met de (school)noden.</i>										
TOTAAL										

Hoe tevreden kunnen we als school - **globaal genomen** – zijn over het thema ‘preventie en remediëring van studie- en gedragsproblemen’?

-- - + ++

STAP 4 EERSTE CONCLUSIES

Breng hieronder de globale tevredenheidsscores voor de verschillende thema's samen. Verzamel voor de thema's waarover het team tevreden is een aantal argumenten waarom dat zo is.

Duid de twee thema's aan waarover het team het minst tevreden is, en verzamel ook hier de belangrijkste redenen waarom dat zo is.

Hier is het misschien zinvol om de verwerking afzonderlijk te maken voor de verschillende deelteams (KO, LO, graden, vakgroepen, onderwijsniveaus, ...)

Bij het bepalen van de doelstellingen en acties kan hier eventueel rekening mee gehouden worden.

Ook hier kan het zinvol zijn om de verschillende thema's kort³ op te frissen. Zorg dat hier ook de informatie die al in de school verzameld werd in het kader van GOK en waarmee er tijdens de analyse rekening mee kan gehouden bekend is. (zelfevaluatie, leerlingbevraging, leerling resultaten, overleg CLB, externe evaluaties, andere informatie die de school bezit over acties met betrekking tot GOK, ...)

THEMA	Globale Tevredenheids- score	ARGUMENTEN
Preventie en remediëring van ontwikkelings- en leerachterstanden	-- - + ++ ☐ ☐ ☐ ☐	
Taalvaardigheidsonderwijs	-- - + ++ ☐ ☐ ☐ ☐	
Omgaan met diversiteit	-- - + ++ ☐ ☐ ☐ ☐	
Doorstroming en oriëntering	-- - + ++ ☐ ☐ ☐ ☐	
Socio-emotionele ontwikkeling	-- - + ++ ☐ ☐ ☐ ☐	

³ Zie korte inhoud thema's in [GOK-beleid in de steigers](#)

Leerlingen- en ouderparticipatie	-- ☐	- ☐	+ ☐	++ ☐	
Preventie en remediëring van studie- en gedragsproblemen	-- ☐	- ☐	+ ☐	++ ☐	

Indien er geen overeenstemming is in de tevredenheidsscores (en argumenten) van de verschillende teamleden, kunnen de specifieke instrumenten per thema ter hand worden genomen en kan dat thema (of aspect) verder worden uitgediept.

Op de volgende pagina worden de bestaande screeningsinstrumenten per thema genoemd. Deze zijn allemaal te raadplegen op de website van Steunpunt GOK (www.steunpuntgok.be).

Preventie en remediëring

- *screeningsinstrument basisonderwijs*
- *screeningsinstrument secundair onderwijs (1e graad)*
- *screeningsinstrument secundair onderwijs (2e en 3e graad)*

Voor taalvaardigheidsonderwijs:

Taalbeleid op school: instrument voor een analyse van de beginsituatie

- versie voor het basisonderwijs
- versie voor het secundair onderwijs

Voor omgaan met diversiteit:

- *ICO-scoop* voor het basisonderwijs
- *ICO-ON* voor het secundair onderwijs

Voor socio-emotionele ontwikkeling:

- *Instrument voor Specifieke analyse Socio-emotionele ontwikkeling*

Voor leerlingen-en ouderparticipatie:

- *ICO-scoop* voor het basisonderwijs en/of *Brede Schouders: een werkboek*
- *ICO-ON* voor het secundair onderwijs en/of *Brede Schouders: een werkboek*
- *Screeningsinstrument leerling- en ouderparticipatie*

Voor doorstroming en oriëntering:

- *screeningsinstrument voor basisonderwijs*
- *screeningsinstrument voor secundair onderwijs*

▪ **STAP 5 DE PRIORITAIRE THEMA'S**

Nadat alle thema's een eerste keer en algemeen geanalyseerd zijn, trekt u de eerste globale conclusies: waar staat de school voor de verschillende thema's. De samenvatting in stap 4 (inclusief de argumenten), en de antwoorden op de globale vragen op het einde van elk thema kunnen daarbij als inspiratie dienen.

Bekijk per thema de tevredenheidsscore. Vraag u per thema ook af of het een belangrijk effect heeft op de gehele kwaliteit van het door de school geboden onderwijs en op de ontwikkelingskansen van uw leerlingen (zie de bevindingen uit stap 1 en 2). Is er in dat opzicht nog ruimte voor verbetering? Op deze manier identificeert u in deze stap twee thema's die een grote impact hebben op de gelijke kansen van de leerlingen en waaraan het team wenst te werken. Deze thema's komen in deze stap immers bovendien als de prioritaire thema's waaraan het team tijdens de komende drie schooljaren extra zorg zal besteden, en waarrond acties kunnen worden opgezet. Schrijf de twee thema's neer, en verantwoord waarom deze voor u prioritair zijn.

Bij dit overleg worden fundamentele keuzes gemaakt, en het is dus in veel opzichten zinvol om de ondersteunende instanties van de school hier zo ruim mogelijk bij te betrekken (begeleider, CLB, ...).

Neem hier nog eens de korte themabeschrijvingen door om de verschillende inhoud op te frissen en u te vergewissen of de invulling die aan de verschillende thema's werd gegeven wel strookt met de werkelijke invulling.

Bij deze stap kan gebruikgemaakt worden van de bijgevoegde *prioriteitenmatrix*, waarin de resultaten van de algemene screening en de discussies daarrond kunnen worden samengevat. Er zijn twee assen: de verticale as betreft de tevredenheid over de werking m.b.t. de thema's; de horizontale as betreft het belang dat het team toeschrijft aan het verder werken aan de thema's met als doel het verbeteren van de ontwikkelingskansen van de leerlingen. Elk thema komt in één van vier vakken terecht.

Bijvoorbeeld: als de tevredenheid over een thema groot is, terwijl uit de discussie blijkt dat er een laag belang wordt gehecht aan nog verdere verbetering, komt dit in vak B.

Zo zijn ook de andere thema's in te delen.

Hoe kunt u de prioriteitenmatrix interpreteren?

De thema's in vak C lijken zich als prioritaire thema's aan te dienen. Men is ontevreden over de huidige situatie en men hecht veel belang aan de verbetering daarvan. De thema's in vak A komen zeker ook in aanmerking. Men is tevreden over de huidige situatie, en wenst daarop verder te bouwen, overtuigd van de mogelijkheden tot optimalisering.

De thema's in vak D zijn minder aan te bevelen als startpunt. Men is wel erg ontevreden over die facetten, maar men is niet overtuigd van het belang van inspanningen tot verbetering.

De thema's in vak B lijken probleemloos: men zegt er tevreden over te zijn en men vindt verbetering geen prioriteit.

STAP 6 DE PRIORITAIRE THEMA'S GRONDIG DOORGELICHT

De twee thema's die de school als (het meest) problematisch heeft aangeduid komen sterk in aanmerking om tot actieterrein voor gelijke-kansenmiddelen verkozen te worden, zeker als het team aanvoelt dat dit terrein ook een belangrijk effect heeft op de algehele kwaliteit van het onderwijs en op de ontwikkelingskansen van de leerlingen. In deze stap legt u deze thema's gedetailleerd onder de loep. Indien u nog geen twee thema's hebt kunnen afbakenen, raden we u aan voor elk thema waarover u nog twijfelt een gedetailleerde analyse uit te voeren. Deze verfijnde analyse heeft tot doel:

- (a) voor dit thema tot concrete doelstellingen en daaraan gekoppelde acties te kunnen komen;
- (b) na te gaan of het schoolteam geen eenzijdig of onvolledig beeld van dit thema heeft opgebouwd;
- (c) de school de kans te geven de keuze voor bepaalde thema's beter te onderbouwen.

Neem de specifieke screeningsinstrumenten ter hand, en laat de verschillende leden van het team ze invullen.

STAP 7   BEPALEN VAN CONCRETE DOELSTELLINGEN EN ACTIES

Nadat de specifieke instrumenten zijn afgewerkt, dient u de volgende vragen te beantwoorden:

- (a) Blijven we bij de twee prioritaire thema's die we eerder hadden gekozen (in stappen 5 en 6) of passen we onze keuze van thema's toch nog aan? Welke prioritaire thema's kiezen we als actieterrein voor de komende drie schooljaren?
- (b) Welke concrete acties gaan we op dit terrein uitvoeren teneinde op school- en leerkrachtniveau de onderwijskwaliteit op te voeren, en op leerlingniveau de ontwikkelingskansen voor alle leerlingen te vrijwaren?

Voor elke concrete actie omschrijft u:

- Zijn de doelstellingen op de drie niveaus coherent geformuleerd?
- Komen de acties overeen met de doelstellingen die werden geformuleerd?
- Zijn de acties geformuleerd zodat ze meetbaar zijn?
- Zijn de doelen voldoende geoperationaliseerd?
- Wat is het specifieke doel van die actie? Welk effect wenst u te bereiken?
- Hoe wordt de actie vormgegeven?
- Wie wordt bij de uitvoering van de actie betrokken?
- Binnen welke tijdspanne wordt de actie gepland?
- Wie volgt de uitvoering van de actie op? Hoe gebeurt dat concreet?
- Hoe wordt de actie (en de vraag of de doelstelling gerealiseerd is) geëvalueerd?
- Hoe blijft het hele team op de hoogte van de voortgang van de actie?
- Hoe worden eventueel schoolbegeleidende instanties betrokken?
- ...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

